

ZAKON O AKADEMSKIM I STRUČNIM NAZIVIMA I AKADEMSKOM STUPNJU

pročišćeni tekst zakona
NN 107/07, 118/12

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju akademski i stručni nazivi i akademski stupanj te njihovo stjecanje i korištenje.

Članak 2.

- (1) Akademski naziv stječe osoba koja završi preddiplomski sveučilišni studij, diplomski sveučilišni studij i poslijediplomski specijalistički studij.
- (2) Stručni naziv stječe osoba koja završi stručni studij i specijalistički diplomski stručni studij.
- (3) Akademski stupanj stječe osoba koja završi poslijediplomski sveučilišni studij.

II. STJECANJE AKADEMSKIH NAZIVA I AKADEMSKOG STUPNJA

Članak 3.

- (1) Završetkom preddiplomskog sveučilišnog studija koji u pravilu traje tri do četiri godine, čijim završetkom se stječe od 180 do 240 bodova u skladu s europskim sustavom prijenosa bodova (u daljnjem tekstu: ECTS bodova), osoba stječe akademski naziv sveučilišni prvostupnik (baccalaureus), odnosno sveučilišna prvostupnica (baccalaurea) uz naznaku struke (na primjer: sveučilišni/a prvostupnik/prvostupnicabaccalaureus/baccalaurea) arheologije, sveučilišni/a prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) ekonomije, sveučilišni/a prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) prava i slično).
- (2) Kratica naziva iz stavka 1. ovoga članka je univ. bacc. uz naznaku struke (na primjer: univ. bacc. arh., univ. bacc. oec., univ. bacc. iur. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.
- (3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, završetkom preddiplomskoga sveučilišnog studija u znanstvenom području tehničkih znanosti, osoba stječe akademski naziv sveučilišni prvostupnik (baccalaureus) inženjer, odnosno sveučilišna prvostupnica (baccalaurea) inženjerka uz naznaku struke (na primjer: sveučilišni/a prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) inženjer/inženjerka geodezije i slično).
- (4) Kratica naziva iz stavka 3. ovoga članka je univ. bacc. ing. uz naznaku struke (na primjer: univ. bacc. ing. geod. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Članak 4.

(1) Završetkom preddiplomskog i diplomskoga sveučilišnog studija ili integriranoga preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija, čijim završetkom se stječe najmanje 300 ECTS bodova, osoba stječe akademski naziv magistar, odnosno magistra uz naznaku struke (na primjer: magistar/magistra arheologije, magistar/magistra ekonomije, magistar/magistra prava i slično).

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovoga članka je mag. uz naznaku struke (na primjer: mag. arh., mag. oec., mag. iur. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, završetkom preddiplomskog i diplomskoga sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskoga sveučilišnog studija iz područja tehničkih znanosti, osoba stječe akademski naziv magistar inženjer odnosno magistra inženjerka uz naznaku struke (na primjer: magistar/magistra inženjer/inženjerka geodezije i slično).

(4) Kratica naziva iz stavka 3. ovoga članka je mag. ing. uz naznaku struke (na primjer: mag. ing. geod. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, završetkom diplomskog sveučilišnog studija medicine, stomatologije ili veterine osoba stječe akademski naziv doktor, odnosno doktorica uz naznaku struke (na primjer: doktor/doktorica medicine i slično).

(6) Kratica naziva iz stavka 5. ovoga članka je dr. uz naznaku struke (na primjer: dr. med. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Članak 5.

(1) Završetkom poslijediplomskoga sveučilišnog studija koji traje najmanje tri godine osoba stječe akademski stupanj doktor znanosti, odnosno doktorica znanosti ili doktor umjetnosti, odnosno doktorica umjetnosti uz naznaku znanstvenog ili umjetničkog područja. Iznimno, ako je to predviđeno općim aktom sveučilišta, uz znanstveno ili umjetničko područje može biti naznačeno i polje.

(2) Kratica akademskog stupnja iz stavka 1. ovoga članka je dr. sc., odnosno dr. art. i stavlja se ispred imena i prezimena osobe.

Članak 6.

(1) Završetkom poslijediplomskog specijalističkog studija u trajanju od jedne do dvije godine, čijim završetkom se stječe u pravilu 60 do 120 ECTS bodova, osoba stječe akademski naziv sveučilišni specijalist, odnosno sveučilišna specijalistica uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa (na primjer: sveučilišni/a specijalist/specijalistica ekonomije, sveučilišni/a specijalist/specijalistica socijalne politike, sveučilišni/a specijalist/specijalistica financijske analize i slično), koji se može koristiti uz akademski naziv iz članka 4. ovoga Zakona.

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovoga članka je univ. spec. uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa (na primjer: univ. spec. oec., univ. spec. soc. polit., univ. spec. fin. anal. i slično), može se koristiti uz kraticu akademskog naziva iz članka 4. ovoga Zakona (na primjer: mag. oec. univ. spec. oec., mag. oec. univ. spec. soc. polit.) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, završetkom poslijediplomskoga specijalističkog studija u medicini, stomatologiji i veterini, osoba stječe naziv sveučilišni magistar odnosno sveučilišna magistra uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa koji se može koristiti uz akademski naziv iz članka 4. ovoga Zakona.

(4) Kratica naziva iz stavka 3. ovoga članka je univ. mag. uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa, može se koristiti uz kraticu akademskog naziva iz članka 4. ovoga Zakona (na primjer: dr. med. univ. mag. epidem.) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Članak 7.

(1) Popis akademskih naziva i akademskih stupnjeva i njihovih kratica utvrđuje Rektorski zbor, sukladno ovom Zakonu, a isti se objavljuje u »Narodnim novinama«.

(2) Popis iz stavka 1. ovoga članka Rektorski zbor je dužan dopuniti akademskim nazivima ili akademskim stupnjevima u roku od dva mjeseca od izdavanja dopusnice visokom učilištu za izvođenje studija.

III. STJECANJE STRUČNIH NAZIVA

Članak 8.

(1) Završetkom stručnog studija u trajanju kraćem od tri godine, čijim završetkom se stječe manje od 180 ECTS bodova, osoba stječe stručni naziv stručni pristupnik odnosno stručna pristupnica uz naznaku struke (na primjer: stručni/a pristupnik/pristupnica ekonomije, stručni/a pristupnik/pristupnica medicinske radiologije, stručni/a pristupnik/pristupnica politologije i slično).

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovoga članka je pristup. uz naznaku struke (na primjer: pristup. oec., pristup. med. rad., pristup. polit. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Članak 9.

(1) Završetkom stručnog studija u trajanju od najmanje tri godine, čijim završetkom se stječe najmanje 180 ili više ECTS bodova, osoba stječe stručni naziv stručni prvostupnik (baccalaureus) odnosno stručna prvostupnica (baccalaurea) uz naznaku struke (na primjer: stručni/a prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) ekonomije, stručni/a prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) medicinske radiologije, stručni/a prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) politologije i slično).

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovoga članka je bacc. uz naznaku struke (na primjer: bacc. oec., bacc. med. rad., bacc. polit. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, završetkom stručnog studija u znanstvenom području tehničkih znanosti, osoba stječe stručni naziv stručni prvostupnik (baccalaureus) inženjer, odnosno stručna prvostupnica (baccalaurea) inženjerka uz naznaku struke (na primjer: stručni/a prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) inženjer/inženjerka geodezije i slično).

(4) Kratica naziva iz stavka 3. ovoga članka je bacc. ing. uz naznaku struke (na primjer: bacc. ing. geod. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Članak 10.

(1) Završetkom specijalističkoga diplomskoga stručnog studija koji traje jednu do dvije godine, čijim završetkom se stječe u pravilu 60 do 120 ECTS bodova, osoba stječe stručni naziv stručni specijalist, odnosno stručna specijalistica uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa (na primjer: stručni/a specijalist/specijalistica politehnike i slično), koji se može koristiti uz naziv stečen na stručnom studiju ili preddiplomskom sveučilišnom studiju.

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovoga članka je struč. spec. uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa (na primjer: struč. spec. politeh. i slično), može se koristiti uz kraticu naziva stečenog na stručnom studiju ili preddiplomskom sveučilišnom studiju i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, završetkom specijalističkoga diplomskoga stručnog studija iz područja tehničkih znanosti osoba stječe stručni naziv stručni specijalist inženjer, odnosno stručna specijalistica inženjerka uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa (na primjer: stručni/a specijalist/specijalistica inženjer/inženjerka geodezije i slično), koji se može koristiti uz naziv stečen na stručnom studiju ili preddiplomskom sveučilišnom studiju.

(4) Kratica naziva iz stavka 3. ovoga članka je struč. spec. ing. uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa (na primjer: struč. spec. ing. geod. i slično), može se koristiti uz kraticu naziva stečenog na stručnom studiju ili preddiplomskom sveučilišnom studiju i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, završetkom specijalističkoga diplomskoga stručnog studija u medicini, stomatologiji i veterini, osoba stječe stručni naziv diplomirani, odnosno diplomirana uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa (na primjer: diplomirana medicinska sestra, diplomirani medicinski tehničar i slično), koji se može koristiti uz naziv stečen na stručnom studiju ili preddiplomskom sveučilišnom studiju.

(6) Kratica naziva iz stavka 5. ovoga članka je dipl. uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa (na primjer: dipl. ms., dipl. mt. i slično), može se koristiti uz kraticu naziva stečenog na stručnom studiju ili preddiplomskom sveučilišnom studiju i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Članak 11.

(1) Popis stručnih naziva i njihovih kratica zajednički utvrđuju Vijeće veleučilišta i visokih škola i Rektorski zbor, sukladno ovom Zakonu, a isti se objavljuje u »Narodnim novinama«.

(2) Popis iz stavka 1. ovoga članka Vijeće veleučilišta i visokih škola i Rektorski zbor dužni su dopuniti stručnim nazivima u roku od dva mjeseca od izdavanja dopusnice visokom učilištu za izvođenje studija.

IV. KORIŠTENJE AKADEMSKIH I STRUČNIH NAZIVA I AKADEMSKOG STUPNJA

Članak 12.

(1) Akademski i stručni nazivi i akademski stupanj unose se u potvrdu, svjedodžbu odnosno diplomu o završenom studiju te u dopunsku ispravu o studiju.

(2) Akademski i stručni nazivi i akademski stupanj i njihove kratice na hrvatskom jeziku u potvrdi, svjedodžbi, odnosno diplomi te u dopunskoj ispravi o studiju, koje se izdaju na stranom jeziku, prevode se u odgovarajuće nazive i njihove kratice koje su prihvaćene u odnosnom jeziku.

(3) Stečeni akademski i stručni nazivi i akademski stupanj koriste se sukladno potvrdi, svjedodžbi, odnosno diplomi o završenom studiju.

V. PREKRŠAJNA ODREDBA

Članak 13.

(1) Novčanom kaznom od 300,00 kuna do 15.000,00 kuna kaznit će se, na način i u postupku propisanom Zakonom o prekršajima, fizička osoba koja upotrebljava akademski ili stručni naziv ili akademski stupanj i njegovu kraticu protivno odredbama ovoga Zakona ili protivno popisima donesenim sukladno ovom Zakonu.

(2) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se, na način i u postupku propisanom Zakonom o prekršajima, pravna osoba koja postupa protivno odredbama ovoga Zakona ili protivno popisima donesenim sukladno ovom Zakonu.

(3) Novčanom kaznom od 300,00 kuna do 30.000,00 kuna kaznit će se, na način i u postupku propisanom Zakonom o prekršajima, odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 2. ovoga članka.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

(1) Osobe koje su završile sveučilišni ili stručni studij prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, br. 123/03.) imaju pravo koristiti odgovarajući akademski ili stručni naziv ili akademski stupanj utvrđen ovim Zakonom, sukladno članku 120. stavku 2. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

(2) Stručni naziv i akademski stupanj stečen prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, br. 123/03.), u smislu prava koja iz toga proizlaze, izjednačen je s odgovarajućim akademskim ili stručnim nazivom ili akademskim stupnjem utvrđenim ovim Zakonom.

(3) Stručni naziv stečen završetkom:

– sveučilišnoga dodiplomskog studija, čijim završetkom se stječe visoka stručna sprema (VSS), izjednačen je s akademskim nazivom magistar odnosno magistra uz naznaku struke ili magistar inženjer, odnosno magistra inženjerka uz naznaku struke ili doktor, odnosno doktorica uz naznaku struke, sukladno članku 4. ovoga Zakona

– stručnoga dodiplomskog studija, u trajanju kraćem od tri godine čijim završetkom se stječe viša stručna sprema (VŠS), izjednačen je s odgovarajućim stručnim nazivom stručni pristupnik odnosno stručna pristupnica uz naznaku struke, sukladno članku 8. ovoga Zakona ili s odgovarajućim stručnim nazivom stručni prvo stupnik (baccalaureus) odnosno stručna prvostupnica (baccalaurea) uz naznaku struke ili stručni prvostupnik (baccalaureus) inženjer, odnosno stručna prvostupnica (baccalaurea) inženjerka uz naznaku struke, sukladno članku 9. ovoga Zakona. Vijeće veleučilišta i visokih škola i Rektorski zbor zajednički će utvrditi i objaviti u »Narodnim novinama« popis odgovarajućih stručnih naziva i njihovih kratica s kojima se izjednačava stručni naziv stečen završetkom stručnoga dodiplomskog studija, u trajanju kraćem od tri godine, sukladno uputama koje donosi ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje. Upute vezane uz područje biomedicine ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje donosi uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za zdravstvo. Visoka učilišta na kojima je stečen stručni naziv završetkom stručnog dodiplomskog studija u trajanju kraćem od tri godine mogu predložiti odgovarajući stručni naziv Vijeću veleučilišta i visokih škola i Rektorskom zboru radi utvrđivanja popisa odgovarajućih stručnih naziva i njihovih kratica.

– stručnoga dodiplomskog studija, u trajanju od tri godine čijim završetkom se stječe viša stručna sprema (VŠS), izjednačen je sa stručnim nazivom stručni prvostupnik (baccalaureus), odnosno stručna prvostupnica (baccalaurea) uz naznaku struke ili stručni prvostupnik (baccalaureus) inženjer, odnosno stručna prvostupnica (baccalaurea) inženjerka uz naznaku struke, sukladno članku 9. ovoga Zakona

– stručnoga dodiplomskog studija, u trajanju od najmanje četiri godine čijim završetkom se stječe visoka stručna sprema (VSS), izjednačen je sa stručnim nazivom stručni specijalist, odnosno stručna specijalistica uz naznaku struke, sukladno članku 10. ovoga Zakona, a osobe koje su stekle takve stručne nazive zadržavaju prava koja proizlaze iz stečene visoke stručne spreme

– poslijediplomskoga stručnog studija koji se izvodi na sveučilištu izjednačen je s akademskim nazivom sveučilišni specijalist odnosno sveučilišna specijalistica uz naznaku struke, sukladno članku 6. ovoga Zakona.

(4) U slučaju kada se studijski program akreditiran u Republici Hrvatskoj više ne izvodi ili nije iste vrste, izjednačavanje se provodi u posebnom postupku.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, visoko učilište ili pravni sljednik visokog učilišta koje je izvodilo studijski program svojim će općim aktom po prethodno pribavljenom pozitivnom mišljenju nacionalnog vijeća nadležnog za područje visokog obrazovanja (u daljnjem tekstu: Nacionalno vijeće), utvrditi akademski ili stručni naziv s kojim će se izjednačiti stručni naziv stečen završetkom sveučilišnoga ili stručnog studija ustrojenog prema programima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, br. 123/03., 105/04., 174/04., 2/07. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07., 45/09. i 63/11.).

(6) Ako visoko učilište iz stavka 5. ovoga članka nema pravnog sljednika, Nacionalno vijeće odredit će visoko učilište koje će donijeti opći akt iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Nacionalno vijeće traženo stručno mišljenje daje u roku od 45 dana od dana zaprimanja zahtjeva visokog učilišta, a na temelju usporedbe stečenih kompetencija na studijima koji se izjednačavaju.

(8) Mišljenje Nacionalnog vijeća obvezujuće je za visoko učilište u postupku izjednačavanja te se, jednom dano, može upotrijebiti u svim postupcima priznavanja zasnovanima na istom činjeničnom temelju.

(9) U slučajevima iz stavka 4. ovoga članka obavezno se izdaje potvrda.

(10) Akademski stupanj doktora znanosti stečen završetkom sveučilišnoga poslijediplomskoga znanstvenog studija te akademski stupanj doktora znanosti stečen obranom doktorske disertacije izvan doktorskog studija, izjednačeni su s akademskim stupnjem doktora odnosno doktorice znanosti ili doktora odnosno doktorice umjetnosti iz članka 5. ovoga Zakona.

Članak 15.

(1) Osobe koje su završile sveučilišni poslijediplomski znanstveni studij kojim se stječe akademski stupanj magistra znanosti te osobe koje su završile sveučilišni poslijediplomski umjetnički studij kojim se stječe akademski stupanj magistra umjetnosti, prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, br. 123/03.), zadržavaju akademski stupanj magistra znanosti, odnosno magistra umjetnosti.

(2) Osobe koje su završile poslijediplomski stručni ili umjetnički studij na veleučilištu ili visokoj školi prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, br. 123/03.) zadržavaju stečeni stručni naziv magistar, odnosno magistra (mr.).

Članak 16.

(1) Rektorski zbor utvrdit će i objaviti u »Narodnim novinama« popis akademskih naziva i akademskih stupnjeva i njihovih kratica, sukladno ovom Zakonu, u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Vijeće veleučilišta i visokih škola i Rektorski zbor zajednički će utvrditi i objaviti popis stručnih naziva i njihovih kratica te popis odgovarajućih stručnih naziva i njihovih kratica iz članka 14. stavka 3. alineje 2. ovoga Zakona, sukladno ovom Zakonu, u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje donijet će upute za utvrđivanje popisa odgovarajućih stručnih naziva iz članka 14. stavka 3. alineje 2. ovoga Zakona u roku od 15 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 17.

Za osobe koje su do 8. listopada 1991. godine stekle diplome ili druge isprave na visokim vojnim ili vjerskim učilištima na području bivše SFRJ, za koje se ne može utvrditi odgovarajući stručni naziv ili

akademski stupanj, ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje utvrdit će stručni naziv ili akademski stupanj na temelju prethodno pribavljenog mišljenja Ministarstva obrane, odnosno Komisije za odnose s vjerskim zajednicama Vlade Republike Hrvatske.

Članak 18.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o stručnim nazivima i akademskim stupnjevima (»Narodne novine«, br. 128/99., 35/00. i 120/03.).

Članak 19.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 135-02/07-01/01

Zagreb, 3. listopada 2007.

HRVATSKI SABOR

Prijelazne i završne odredbe iz NN 118/12

Članak 4.

(1) Visoka učilišta su dužna, osobama koje to zatraže, potvrde o izjednačavanju stručnih i akademskih naziva izdane sukladno odredbi članka 120. stavka 2. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, br. 123/03., 105/04., 174/04., 2/07. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07., 45/09. i 63/11.) do stupanja na snagu ovoga Zakona, zamijeniti novim potvrdama koje sadrže stručni, odnosno akademski naziv usklađen s odredbama ovoga Zakona.

(2) Visoko učilište će opći akt iz članka 2. ovoga Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Potvrde iz stavka 1. ovog članka izdaju se bez naknade.

(4) Potvrde o izjednačavanju stručnih naziva prema članku 14. stavku 3. podstavku 6. Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju (»Narodne novine«, br. 107/07.) prestaju važiti danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 135-02/12-01/01

Zagreb, 12. listopada 2012.